

RAPORT

despre progresele înregistrate și dificultățile întâmpinate în procesul de realizare a Planului de acțiuni
privind implementarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pe anii 2017–2020 în cadrul Ministerului Apărării
pe parcursul anului 2017

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse	Dificultăți/ probleme
I. Promovarea integrității în cadrul Ministerului Apărării			
1.	Asigurarea angajării și promovării funcționarilor publici pe bază de merit și de integritate profesională	<p>În cadrul Ministerului Apărării, concursurile privind ocuparea funcțiilor publice vacante sunt organizate în strictă conformitate cu Regulamentul cu privire la ocuparea funcției publice vacante prin concurs aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutului funcționarului public.</p> <p>În acest sens, prin ordinul Ministrului apărării nr. 362 din 10.12.2009, a fost instituită comisia de concurs pentru ocuparea funcțiilor publice vacante din cadrul ministerului.</p> <p>Ulterior, în luna decembrie 2017, în urma procesului de restructurare a ministerului, precum și în scopul ajustării cadrului normativ departamental la cel național, prevederile ordinului prenotat au fost actualizate, elaborându-se în acest sens ordinul Ministrului apărării nr. 780 din 26.12.2017 prin care a fost instituită comisia de concurs pentru ocuparea funcțiilor publice vacante din cadrul ministerului și respectiv abrogat ordinul precedent.</p> <p>În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 594 din 26.07.2017 cu privire la restructurarea administrației publice centrale de specialitate, precum și Hotărârii Guvernului nr. 692 din 30.08.2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Apărării, în jumătatea a II-a a anului 2017, aparatul central al ministerului a fost supus procesului de restructurare, respectiv în perioada procesului de reformare nu au fost organizate concursuri pentru ocuparea funcțiilor publice vacante din cadrul aparatului central.</p> <p>Este de menționat că, în cadrul structurilor din subordine și instituțiilor Ministerului Apărării, în anul 2017 s-au organizat 19 concursuri pentru ocuparea funcțiilor publice vacante, unde au fost scoase la concurs 24 funcții. Concursuri repetate pentru aceiași funcție publică, nu au fost desfășurate.</p> <p>Anunțurile privind funcțiile vacante au fost plasate pe următoarele adrese electronice sau presa locală: www.cariere.gov.md, www.piatamuncii.md, ziarele – „Cahul expres”, „Strășăneanca”, „Curierul de Hîncești”, „Gazeta de sud” „Cuvântul de Edineț” „Nord info” (Edineț), ziarul local din Soroca „Observatorul de Nord”. De asemenea, au fost înaintate anunțuri la Birja muncii, Oficiul de ocupare a forțelor de muncă din Cahul, Hîncești, Taraclia, la emisiunile radio din Gagauzia, Studio – L din Căușeni, precum și, pe siturile oficiale ale Consiliilor raionale și primăriilor din Strășeni, Dubăsari, Ialoveni. Taraclia.</p>	
2.	Asigurarea respectării regimului de incompatibilități, de restricții în ierarhie și de limitare a publicității	<p>Restricțiile în ierarhia funcției publice sunt stabilite la art. 49 al ordinul Ministrului apărării nr. 220 din 20.09.2006 ”Despre comunicarea Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 941 din 17.08.2006 ”Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate”.</p> <p>Totodată, prin Legea nr. 148 din 14.07.2017 pentru modificarea și completarea unor acte</p>	

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse	Dificultăți/ probleme
		<p>legislative, Legea cu privire la statutul militarilor a fost completată cu art. 37¹ privind măsurile de asigurare a integrității profesionale a militarilor. Norma legală a intrat în vigoare de la 01.01.2018.</p> <p>Direcția inspecție generală, prin Telegrama Secretarului de Stat al Ministerului Apărării nr. 11/1889 din 27.12.2016, a solicitat funcționarilor publici cu funcție de conducere să:</p> <ul style="list-style-type: none"> - asigure măsuri în vederea studierii de către întreg efectivul din subordine a prevederilor Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, în ceea ce privește conflictul de interese și modul de soluționare a acestuia, precum și art. 26 Legea 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public; - nu admită cu bună știință ca persoanele din subordine să-și îndeplinească atribuțiile de serviciu fiind în situații de conflict de interese; - informeze neîntârziat, în formă scrisă, Direcția inspecție generală despre depistarea încălcărilor prevederilor ce se referă la conflictele de interese, indicând încălcările depistate și măsurile întreprinse. <p>De asemenea, în conformitate cu indicațiile Guvernului Republicii Moldova nr. 21-06-6554 din 25 august 2017 privind implementarea Legii integrității nr. 82 din 25 mai 2017, Direcția inspecție generală a solicitat personalului cu funcții de conducere să întreprindă măsurile ce se impun în vederea implementării legii prenotate, informarea efectivului din subordine, precum și ajustarea cadrului normativ departamental.</p> <p>În perioada anului 2017, în cadrul controalelor desfășurate de către Direcția inspecție generală în entitățile subordonate Ministerului Apărării, în condițiile Legii nr. 133 din 17.06.2016, privind declararea averii și intereselor personale, au fost depistate 2 cazuri de conflicte de interese, care înglobau și nerespectarea prevederilor art. 26 alin. (1) din Legea nr. 158 din 04.07.2008, cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, unde este prevăzut expres că, funcționarul public nu poate exercita o funcție publică în subordinea nemijlocită a unei rude directe sau a unei rude prin afinitate în cadrul aceleiași autorități publice.</p> <p>Aceste situații s-au soldat cu rezumare de concluzii și înaintare de propuneri, menite să redreseze și să amelioreze situațiile create, să sporească eficacitatea activităților desfășurate, care au avut ca rezultat examinarea situației de conflict, determinarea și aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului prin redistribuirea sarcinilor și responsabilităților subiecților.</p> <p>Totodată, în luna septembrie 2017 Direcția inspecție generală, în urma analizării statelor de organizare a unei instituții din subordinea Ministerului Apărării, a constatat că două persoane (soț și soție) sunt în subordine/se află sub controlul unuia din ei față de altul, fapt ce neglijează restricția prevăzută la pct. 49 al ordinului Ministrului apărării nr. 220 din 20.09.2006¹, precum și reprezintă un conflict de interese potențial care, în orice moment, poate trece în conflict de interese real cu tentă de caracter continuu. Ca rezultat, în scopul evitării survenirii unui conflict de interese real ca efect al celui potențial, s-a propus numirea (transferarea) unuia din ei într-o funcție care ar exclude o astfel de subordonare.</p>	

¹ Ordinul Ministrului apărării nr. 220 din 20.09.2006 ”Despre comunicarea Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 941 din 17.08.2006 ”Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate”.

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse	Dificultăți/ probleme
		Cazul sus menționat a fost tratat și de Autoritatea Națională de Integritate, care prin scrisoarea nr. 03/505 din 24.10.2017 a sugerat monitorizarea și tratarea situației create, în strictă conformitate cu prevederile Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale.	
3.	Asigurarea respectării regimului declarării averilor și intereselor personale	<p>Este de menționat faptul că, în conformitate cu Legea nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, în cadrul Ministerului Apărării a fost elaborat și pus în aplicare ordinul Ministrului apărării nr. 675 din 30.12.2016 cu privire la declararea averii și a intereselor personale în cadrul Ministerului Apărării, instituțiilor din subordine și Armata Națională, prin care s-a organizat procedura de declarare a averii și intereselor personale, în conformitate cu prevederile Legii prenotate.</p> <p>Ordinul sus menționat reglementează: funcționarii publici și militarii prin contract ai aparatului central al Ministerului Apărării, Marelui Stat Major al Armatei Naționale, Centrelor militare teritoriale, șefii și locuitorii instituțiilor și întreprinderilor de stat ale Ministerului Apărării, să depună, în modul stabilit, declarația de avere și interese personale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anual pînă la data de 31 martie; - la numirea în funcție (în termen de 30 de zile de la data numirii în funcție); - la eliberarea din funcție (în termen de 30 de zile de la data eliberării din funcție); - la suspendarea raporturilor de muncă/serviciu (cu o durată mai mare de un an fiscal) în termen de 30 de zile după reîncadrarea în funcție. <p>De asemenea, ordinul în cauză evidențiază faptul că, nedepunerea declarației de avere și interese personale în termenul și în modul stabilite de lege, precum și refuzul subiectului declarării de a depune declarația constituie temei pentru încetarea mandatului său, a raporturilor sale de muncă ori de serviciu.</p> <p>Totodată, a fost aprobat ordinul Ministrului apărării nr. 753 din 05.12.2017 cu privire la desemnarea persoanelor responsabile de colectarea declarațiilor de avere și interese personale (colectori) în cadrul Ministerului Apărării.</p> <p>Complementar, a fost elaborat ordinul șefului Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale nr. 37 din 10.04.2017, “Cu privire la declararea averii și intereselor personale în cadrul Marelui Stat Major al Armatei Naționale și Centrelor Militare”, care suplimentar definește în detalii modul de depunere a declarațiilor de avere și interese. Ulterior, prin ordinul șefului Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale nr. 134 din 08.12. 2017 “Cu privire la desemnarea persoanelor responsabile de colectarea declarațiilor de avere și interese personale (colectori) în cadrul Marelui Stat Major al Armatei Naționale” au fost desemnate două persoane și respectiv împuternicite de a conduce și dirija procesul de depunere a declarațiilor de avere și interese personale ale militarilor și funcționarilor din cadrul Armatei Naționale.</p> <p>În acest sens, de comun cu Centrul de Telecomunicații speciale, a fost inițiată procedura de perfectare și eliberare a semnăturilor electronice avansate calificate subiecților declarării averii și intereselor personale.</p> <p>În anul 2017, în cadrul aparatului central al Ministerului Apărării, instituțiile subordonate și Marele Stat Major al Armatei Naționale au fost stocate, înregistrate, expediate în adresa Agenției Naționale de Integritate 253 declarații de avere și interese personale.</p>	

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse	Dificultăți/ probleme
4.	Asigurarea respectării regimului conflictelor de interese și neadmiterea favoritismului	<p>Prevenirea corupției în cadrul Armatei Naționale reprezintă ansamblul măsurilor realizate în scopul reducerii incidenței faptelor de corupție săvârșite de personalul militar/civil, al adoptării unui comportament integru și al creșterii încrederii angajaților și cetățenilor în instituția de apărare. Intoleranța față de corupție presupune și neadmiterea cazurilor de conflict de interese, care constituie situația în care angajatul Armatei Naționale are un interes personal ce influențează, ar putea sau pare a influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin. Deși un conflict de interese nu înseamnă corupție, există o recunoaștere din ce în ce mai largă a faptului că apariția unor conflicte între interesele personale și obligațiile publice ale funcționarilor publici, dacă nu este tratată corespunzător, poate duce la un abuz în serviciu.</p> <p>Conflictele de interese constituie de multă vreme obiectul unei politici specifice de prevenire a corupției, astfel, reglementarea regimului privind conflictul de interese constituie un element care face parte din procesul mai larg de detectare și prevenire a corupției.</p> <p>În contextul celor expuse, precum și în scopul instituirii măsurilor de prevenire și de combatere a cazurilor de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese, în vederea asigurării îndeplinirii prevederilor Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale, Direcția inspecție generală, prin Telegrama Secretarului de Stat al Ministerului Apărării nr. 11/1889 din 27.12.2016, a solicitat funcționarilor publici cu funcție de conducere să:</p> <ul style="list-style-type: none"> - asigure măsuri în vederea studierii de către întreg efectivul din subordine a prevederilor Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, în ceea ce privește conflictul de interese și modul de soluționare a acestuia, precum și art. 26 Legea 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public; - nu admită cu bună știință ca persoanele din subordine să-și îndeplinească atribuțiile de serviciu fiind în situații de conflict de interese; - informeze neîntârziat, în formă scrisă, Direcția inspecție generală despre depistarea încălcărilor prevederilor ce se referă la conflictele de interese, indicând încălcările depistate și măsurile întreprinse. <p>Totodată, Direcția inspecție generală și-a asumat angajamentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să acorde consultanță privind evitarea survenirii unui conflict de interese real ca efect al celui potențial; - să asigure acumularea și gestionarea declarațiilor privind conflictul de interese real, precum și înregistrarea acestora în Registrul declarațiilor privind conflictul de interese în Ministerul Apărării și Armata Națională, ținut conform anexei nr. 4 Legea nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale. <p>De asemenea, în cadrul controalelor desfășurate de către Direcția inspecție generală în entitățile subordonate Ministerului Apărării, în condițiile Legii nr. 133 din 17.06.2016, privind declararea averii și intereselor personale, au fost depistate cazuri de conflicte de interese potențiale, care înglobau și nerespectarea prevederilor art. 26 alin. (1) din Legea nr. 158 din 04.07.2008, cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, unde este prevăzut expres că, funcționarul public nu poate exercita o funcție publică în subordinea nemijlocită a unei rude directe sau a unei rude prin afinitate în cadrul aceleiași autorități publice.</p> <p>Aceste situații s-au soldat cu rezumare de concluzii și înaintare de propuneri, menite să redreseze</p>	

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse	Dificultăți/ probleme
		<p>și să amelioreze situațiile create, să sporească eficacitatea activităților desfășurate, care au avut ca rezultat examinarea situației de conflict, determinarea și aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului prin redistribuirea sarcinilor și responsabilităților subiecților.</p> <p>Tot în acest sens, este de menționat faptul că în cadrul ședințelor pentru instruirea anticorupție a efectivului militar, organizate de Direcția inspecție generală în comun cu reprezentanții Centrului Național Anticorupție, au fost abordate și subiecte referitoare la principiile generale de evitare a conflictelor de interese, categoriile, modul de declarare și soluționare a acestora.</p> <p>În perioada de referință, Direcția inspecție generală (DIG), a examinat faptele expuse în documentul cu numărul de intrare 857 din 07.03.2017, referitor la lipsa de integritate în acordarea locuinței de serviciu și selectarea pentru participarea în operațiunea internațională din Kosovo a unui militar.</p> <p>În acest sens, în urma măsurilor întreprinse s-a constatat că în scopul selectării candidaților preconizați pentru instruire în scopul participării ulterioare în Operația de participare KFOR din KOSOVO, comisia de evaluare, instituită prin ordinul Ministrului Apărării nr. 555 din 24.10.2015, cu vot unanim, a examinat și aprobat fiecare candidatură în parte, consimțind finalmente componența Contingentului în Procesul-verbal nr. 10 din 26.07.2016 al ședinței comisiei prenotate, care ulterior a fost pregătit și detașat în misiune.</p> <p>Legătura causală specificată de petent se axa pe relația de rudenie a unor militari, în care părintele, este membrul comisiei de evaluare KFOR, iar fiul, se regăsea în componența Contingentului KFOR.</p> <p>Tot în acest sens, în temeiul dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016, precum și prevederilor art. 6 lit. c) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016, Ministerul Apărării a informat imediat Autoritatea Națională de Integritate pentru constatarea și sancționarea încălcărilor regimului juridic al conflictelor de interese.</p> <p>Ulterior, în cazul stabilirii definitive a actului de constatare², Autoritatea Națională de Integritate va sesiza Ministerul Apărării în vederea declanșării procedurii disciplinare.</p> <p>În perioada de referință în cadrul Ministerului Apărării/Armatei Naționale au fost declarate și soluționate 2 situații de conflict de interese. Subiecții declarațiilor de conflict de interese au solicitat abținerea de la exercitarea atribuțiilor în calitate de membri ai comisiilor în care aceștia aveau drept de vot, reieșind din considerentele că candidaturile acestora urmau să fie analizate în cadrul ședințelor respective. Declarațiile menționate, prezentate în formă scrisă, au fost soluționate, precum și înregistrate în Registrul declarațiilor privind conflictul de interese în Ministerul Apărării și Armata Națională, ținut conform anexei nr. 4 Legea nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale.</p> <p>Totodată, în luna septembrie 2017 Direcția inspecție generală, în urma analizării statelor de organizare a unei instituții din subordinea Ministerului Apărării, a constatat că două persoane (soț și</p>	

² Art. 39 alin. (2) din Legea nr. 132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse	Dificultăți/ probleme
		<p>soție) sunt în subordine/se află sub controlul unuia din ei față de altul, fapt ce neglijează restricția prevăzută la pct. 49 al ordinului Ministrului apărării nr. 220 din 20.09.2006³, precum și reprezintă un conflict de interese potențial care, în orice moment, poate trece în conflict de interese real cu tentă de caracter continuu. Ca rezultat a fost înaintată propunerea ca, în scopul evitării survenirii unui conflict de interese real ca efect al celui potențial, unul din ei să fie numit (transferat) într-o funcție care ar exclude o astfel de subordonare.</p> <p>Cazul sus menționat a fost tratat și de Autoritatea Națională de Integritate, care prin scrisoarea nr. 03/505 din 24.10.2017 a sugerat ca situația creată să fie monitorizată și tratată în strictă conformitate cu prevederile Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale.</p>	
5.	Asigurarea respectării regimului cadourilor	<p>În vederea reglementării regimului juridic al cadourilor simbolice, a celor oferite din politețe sau cu prilejul anumitor acțiuni de protocol, precum și în scopul ajustării cadrului normativ departamental la cel național, la capitolul evidența, evaluarea, păstrarea, utilizarea și răscumpărarea cadourilor simbolice, a celor oferite din politețe sau cu prilejul anumitor acțiuni de protocol, în cadrul Ministerului Apărării, a fost aprobat ordinul Ministrului apărării nr. 120 din 06 martie 2017 „Cu privire la regimul juridic al cadourilor”.</p> <p>Prin acest ordin a fost instituită Comisia de evaluare și evidență a cadourilor a Ministerului Apărării și s-a pus temelia juridică de instituire a Comisiei de evaluare și evidență a cadourilor a Marelui Stat Major al Armatei Naționale, care a fost instituită și aprobată prin ordinul șefului Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale nr. 70 din 29 iunie 2017.</p> <p>Comisiile menționate își desfășoară activitatea în strictă conformitate cu dispozițiile Regulamentului cu privire la evidența, evaluarea, păstrarea, utilizarea și răscumpărarea cadourilor simbolice, a celor oferite din politețe sau cu prilejul anumitor acțiuni de protocol, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 134 din 22 februarie 2013, exercitând atribuțiile de evidență, evaluare, păstrare, returnare beneficiarului, trecere în gestiune, inventariere a cadourilor, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comisia Ministerului Apărării - pentru cadourile declarate de către efectivul aparatului central al Ministerului Apărării și instituțiile Ministerului Apărării; - Comisia Marelui Stat Major al Armatei Naționale - pentru cadourile declarate de către efectivul Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandamentelor categoriilor de forțe, marilor unități și unităților (centrelor) militare ale Armatei Naționale. <p>Comisia Marelui Stat Major al Armatei Naționale prezintă Comisiei din cadrul Ministerului Apărării, până la data de 5 a lunii imediat următoarea a semestrului de gestiune, actele de inventariere a cadourilor aflate în gestiunea sa și a comandamentelor categoriilor de forțe, marilor unități și unităților (centrelor) militare ale Armatei Naționale.</p> <p>De menționat că, în anul 2017, în urma promovării intense a documentelor de politici publice în domeniul anticorupție, s-a majorat considerabil numărul cadourilor, declarate în cadrul Ministerului Apărării. Astfel, în cadrul Comisiei de evaluare, au fost evaluate 128 cadouri oferite din politețe sau cu prilejul anumitor acțiuni de protocol.</p>	

³ Ordinul Ministrului apărării nr. 220 din 20.09.2006 ”Despre comunicarea Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 941 din 17.08.2006 ”Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate”.

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse	Dificultăți/ probleme
		<p>În scopul asigurării transparenței sporite a activităților anticorupție desfășurate de către Ministerul Apărării, comisia Ministerului Apărării asigură publicarea și actualizarea pe pagina web oficială a ministerului, lista cadourilor și beneficiarilor acestora, în compartimentul <i>Infocentru/ Informație utilă/ Prevenirea corupției/ Lista cadourilor simbolice, a celor oferite din politețe sau cu prilejul anumitor acțiuni de protocol în cadrul Ministerului Apărării al Republicii Moldova.</i></p>	
6.	Asigurarea neadmiterii, denunțării și tratării influențelor necorespunzătoare	<p>În scopul executării prevederilor art.7 alin.(2) lit. b) și c) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind testarea integrității profesionale și pct. 5 din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 767 din 19.09.2014 pentru implementarea Legii nr.325 din 23 decembrie 2013 privind testarea integrității profesionale, în cadrul Ministerului Apărării a fost elaborat Regulamentul cu privire la evidența cazurilor de influență necorespunzătoare în Armata Națională, aprobat și pus în aplicare prin ordinul Ministrului apărării nr. 533 din 17.11.2014.</p> <p>Regulamentul prenotat stabilește procedura de comunicare și evidență a influențelor necorespunzătoare exercitate asupra agenților publici din cadrul Armatei Naționale, modul de completare și gestionare a Registrului pentru denunțarea influențelor necorespunzătoare.</p> <p>În luna decembrie 2017 s-a atestat un caz de influență necorespunzătoare, care s-a manifestat prin faptul că, un agent public din cadrul unei entități subordonate Ministerului Apărării, aflându-se la domiciliu, a fost vizitat de o persoană necunoscută care a încercat o imixtiune în activitatea profesională a agentului public manifestată prin rugăminți.</p> <p>Agentul public vizat a reacționat adecvat și a acționat conform normelor legislative în vigoare⁴ prin respingerea expres a influenței necorespunzătoare, continuarea desfășurării în mod legal a activității pentru care a intervenit influența necorespunzătoare, completarea și înaintarea denunțului de rigoare structurii de resort despre exercitarea influenței necorespunzătoare.</p> <p>Ulterior, în temeiul prevederilor Legii 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale, prin scrisoarea nr. 11/1546 din 12.12.2017, cazul specificat a fost expediat în adresa Centrului Național Anticorupție, pentru întreprinderea ulterioară a măsurilor ce se impun.</p>	
7.	Asigurarea neadmiterii și denunțării manifestărilor de corupție; protecția avertizorilor de integritate	<p>În scopul executării prevederilor art. 12¹ din Legea nr. 25-XVI din 22 februarie 2008 privind Codul de conduită a funcționarului public, art. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 707 din 09.09.2013 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind avertizorii de integritate, în cadrul Ministerului Apărării a fost elaborat Regulamentul privind avertizorii de integritate în Armata Națională, aprobat și pus în aplicare prin ordinul Ministrului apărării nr. 285 din 08.07.2014.</p> <p>Regulamentul în cauză stabilește procedura de depunere și de verificare a avertizărilor despre ilegalitățile săvârșite în Armata Națională (aparatul central al Ministerului Apărării, Armata Națională și instituțiile Ministerului Apărării), precum și de aplicare a măsurilor de protecție față de persoanele care avertizează benevol, cu bună-credință și în interes public despre aceste ilegalități.</p> <p>În perioada de referință, Direcția inspecție generală, a examinat cazul referitor la lipsa de integritate în acordarea locuinței de serviciu și selectarea pentru participarea în operațiunea internațională din Kosovo a unui militar.</p>	

⁴ Ordinul Ministrului apărării nr. 533 din 17.11.2014 „Despre aprobarea Regulamentului cu privire la evidența cazurilor de influență necorespunzătoare în Armata Națională”.

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse	Dificultăți/ probleme
		<p>Prin urmare, dat fiind faptul că conținutul informării date, făcută benevol, cu bună-credință și în interes public, invoca date care prezumă comiterea actelor conexe actelor de corupție și despre încălcarea obligațiilor legale privind conflictul de interese, în temeiul prevederilor cadrului legislativ la nivel național⁵ și departamental⁶, persoana informatoare urma să capete statutul de avertizor de integritate, beneficiind în condițiile documentelor prenotate de următoarele măsuri de protecție, aplicate alternativ sau cumulativ, după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prezumția de bună-credință până la proba contrarie; 2) confidențialitatea datelor cu caracter personal; 3) transferul în altă subdiviziune a autorității publice. <p>Măsurile de protecție au fost aduse la cunoștința persoanei care era indicată în petiție ca autorul acesteia, însă aceasta a negat cu vehemență faptul că petiția i-ar fi aparținut.</p> <p>Este de menționat că în luna septembrie 2017, Ministerul Apărării a participat în procesul de examinare și avizare a proiectului de lege privind protecția avertizorilor de integritate.</p> <p>Proiectul legii privind protecția avertizorilor de integritate, a fost elaborat în vederea realizării Strategiei Naționale de integritate și anticorupție pentru anii 2017-2020. Totodată, proiectul de lege urmărește armonizarea cadrului legislativ național la standardele internaționale în domeniul prevenirii și combaterii corupției. Scopul general al proiectului este instituirea unui mecanism eficient de denunțare a corupției și protecție a avertizorilor de integritate, fapt ce va duce la sporirea denunțării practicilor ilegale și a altor dezvăluiri de interes public. Scopul specific al proiectului constă în promovarea climatului de integritate în sectoarele public și privat și asigurarea protecției adecvate a avertizorilor de integritate împotriva răzbunării, în contextul examinării dezvăluirilor de interes public a practicilor ilegale.</p>	
8.	Asigurarea intoleranței față de incidentele de integritate	<p>Statutul disciplinar aplicabil efectivului Ministerului Apărării/Armatei Naționale este prevăzut și definit în Legea nr. 52 din 02.03.2007 cu privire la aprobarea Regulamentului disciplinei militare.</p> <p>În perioada de referință, Direcția inspecție generală, a examinat faptele expuse în documentul cu numărul de intrare 857 din 07.03.2017, referitor la lipsa de integritate în acordarea locuinței de serviciu și selectarea pentru participarea în operațiunea internațională din Kosovo a unui militar.</p> <p>În acest sens, în urma măsurilor întreprinse s-a constatat că în scopul selectării candidaților preconizați pentru instruire în scopul participării ulterioare în Operațiunea de participare KFOR din KOSOVO, comisia de evaluare, instituită prin ordinul Ministrului apărării nr. 555 din 24.10.2015, cu vot unanim, a examinat și aprobat fiecare candidatură în parte, consimțind finalmente componența Contingentului în Procesul-verbal nr. 10 din 26.07.2016 al ședinței comisiei prenotate, care ulterior a fost pregătit și detașat în misiune.</p> <p>Legătura causală specificată de petent se axa pe relația de rudenie a unor militari, în care părintele, este membrul comisiei de evaluare KFOR, iar fiul, se regăsea în componența Contingentului KFOR.</p>	

⁵ Hotărârea Guvernului nr. 707 din 09.09.2013 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind avertizorii de integritate.

⁶ Regulamentului privind avertizorii de integritate în Armata Națională, aprobat prin Ordinul Ministrului apărării nr. 285 din 08.07.2014.

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse	Dificultăți/ probleme
		<p>Tot în acest sens, în temeiul dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17.06.2016, precum și prevederilor art. 6 lit. c) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016, Ministerul Apărării a informat imediat Autoritatea Națională de Integritate pentru constatarea și sancționarea încălcărilor regimului juridic al conflictelor de interese.</p> <p>Ulterior, în cazul stabilirii definitive a actului de constatare⁷, Autoritatea Națională de Integritate va sesiza Ministerul Apărării în vederea declanșării procedurii disciplinare.</p>	
9.	Asigurarea respectării transparenței în procesul decizional	<p>În scopul asigurării executării uniforme a prevederilor Legii privind transparența în procesul decizional, nr. 239 – XVI din 13.11.2008 și Hotărârii Guvernului nr. 967 din 09.08.2016 „Cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional”, Ministerul Apărării a elaborat Regulamentul privind mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional în cadrul Ministerului Apărării, Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandamentelor categoriilor de forță și instituțiilor Ministerului Apărării aprobat prin ordinul Ministrului apărării nr. 512 din 03.10.2016.</p> <p>Majoritatea proiectelor de decizii elaborate și adoptate de către Ministerul Apărării nu sunt supuse procedurii transparenței în procesul decizional, deoarece nu se referă la domeniul de aplicare a Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 “Privind transparența în procesul decizional” și conțin informații oficiale cu accesibilitate limitată, conform prevederilor Legii nr.982-XIV din 11.05.2000 “Privind accesul la informație”, Legii nr.245-XVI din 27.11.2008 “Cu privire la secretul de stat”, Legii nr.133 din 08.07.2011 “Privind protecția datelor cu caracter personal”.</p> <p>Raportul anual privind asigurarea transparenței în procesul decizional în cadrul Ministerului Apărării, se elaborează în baza informațiilor prezentate de șefii subdiviziunilor Ministerului Apărării, responsabili nemijlocit de asigurarea respectării transparenței în procesul decizional. Raportul pentru anul 2016 este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Apărării (la rubrica <i>Transparență decizională</i> subrubrica <i>Raportul anual</i>), iar pentru anul 2017 se află în proces de elaborare și urmează a fi prezentat Cancelariei de Stat, cu plasarea ulterioară a acestuia pe pagina web.</p>	
10.	Asigurarea respectării accesului la informații de interes public	<p>Respectarea accesului la informația de interes public se asigură prin mai multe mecanisme, acestea sunt elaborarea și actualizarea Catalogului de date deschise, publicat atât pe pagina web oficială a Ministerului Apărării, cât și pe portalul guvernamental de date deschise date.gov.md. Acest catalog conține o listă de documente publice destinate reutilizării, care au fost prezentate spre publicare de către subdiviziunile și instituțiile Ministerului Apărării și Marelui Stat Major al Armatei Naționale. În așa mod prezentul Catalog se actualizează anual, ținându-se cont de completarea obligatorie a rubricilor incluse. Procesul de publicare a informației de interes public pe pagina web oficială se reglementează de Regulamentul privind funcționarea și administrarea paginii-web oficiale a Ministerului Apărării. Seturile de date deschise care se postează pe portalul guvernamental de date deschise se vizează și se aprobă înainte de publicarea acestora.</p> <p>În vederea asigurării respectării accesului la informații de interes public, pe parcursul anului 2017, s-a realizat:</p>	

⁷ Art. 39alin. (2) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17.06.2016.

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse	Dificultăți/ probleme
		<ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea, aprobarea și publicarea Catalogului de date deschise. - Postarea funcțiilor vacante pe platforma electronică cariere.gov.md; - Actualizarea a 9 seturi de date deschise pe platforma electronică a datelor deschise date.gov.md; <p>În instanțele de judecată nu au fost depuse careva contestații împotriva Ministerului Apărării ce se referă la accesul la informații.</p>	
11.	Asigurarea gestionării transparente și responsabile a patrimoniului public și a asistenței externe	<p>Asistența externă este unul din factorii cheie pentru Armata Națională care contribuie substanțial la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea capabilităților operaționale ale Armatei Naționale prin dotarea acesteia cu resurse tehnico-materiale necesare pentru asigurarea securității militare a statului. - fortificarea capacităților de înzestrare a Armatei Naționale cu resurse tehnico-materiale strict necesare pentru asigurare. - consolidarea securității statului și îndeplinirea obligațiilor asumate în cadrul tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. - operaționalizarea unităților de menținere a păcii, inclusiv a celor detașate la operațiuni în afara țării. <p>În perioada de referință, prin intermediul programelor de asistență externă, Armata Națională a fost înzestrată cu: tehnică auto; dispozitive de vedere pe timp de noapte; dispozitive laser de determinare a distanțelor; dispozitive de țintire, binocluri; etc.</p> <p>Este de menționat că în perioada de raportare din partea Republicii Populare Chineze s-a recepționat tehnică auto (microbuze, ambulanțe, autofrigidere), generatoare și anvelope, precum și un lot de piese de schimb pentru tehnica menționată.</p> <p>În scopul asigurării transparenței sporite a activităților de gestionare responsabilă a patrimoniului public și a asistenței externe, Ministerul Apărării asigură publicarea pe pagina web oficială a ministerului Planurile anuale și trimestriale, anunțurile de achiziționare precum și rezultatele procedurilor de achiziționare, în compartimentul <i>Infocentru/ Achiziții publice</i>.</p> <p>În semestrul I 2017 a fost efectuată autoevaluarea sistemului de management și control intern și a fost emisă declarația de bună guvernare pe Ministerul Apărării. Totodată, în temeiul art. 16 alin. (1) din Legea nr. 229 din 23.09.2010 privind controlul financiar public intern, aceasta a fost plasată pe pagina oficială a Ministerului Apărării.</p>	
12.	Asigurarea implementării și respectării normelor de etică și deontologie	<p>Codul de conduită profesională a militarilor prin contract ai Armatei Naționale, este aprobat și pus în aplicare prin ordinul Ministrului apărării nr. 268 din 20.05.2016 „Despre aprobarea Codului de conduită profesională a militarilor prin contract ai Armatei Naționale” și a fost adus la cunoștință efectivului Armatei Naționale. La moment, cu referire la măsurile întreprinse în scopul aducerii cadrului legislativ și normativ în vigoare în concordanță cu prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017, ordinul prenotat este supus procesului de revizuire (modificare/completare).</p> <p>Codul de conduită profesională a militarilor prin contract ai Armatei Naționale stabilește un set de norme obligatorii de etică și deontologie profesională, de conduită și comportament necesare prevenirii cazurilor care ar putea afecta imaginea, onoarea și reputația militarilor prin contract și Armatei Naționale.</p>	

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse	Dificultăți/ probleme
		<p>Funcționarii publici care activează în cadrul ministerului, se conduc de prevederile Legii nr. 25 din 22.02.2008 privind codul de conduită a funcționarului public, precum și Telegrama viceministrului apărării nr. 13/197 din 12.03.2011 cu privire la aprobarea Recomandărilor generale privind ținuta vestimentară a personalului civil. Pe perioada anului 2017, pentru încălcarea normelor de etică și deontologie, au fost sancționate disciplinar 48 persoane.</p>	
13.	<p>Asigurarea respectării regimului de restricții și limitări în legătură cu încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu și migrarea agenților publici în sectorul privat (pantuflej)</p>	<p>În anul 2017, au fost înregistrați 30 funcționari publici care și-au încetat mandatul, raporturile de muncă sau de serviciu.</p> <p>În majoritatea cazurilor încetarea relațiilor de muncă au fost condiționate de reforma administrației publice.</p> <p>Referitor la contractele comerciale refuzate anual din motivul că în organizațiile comerciale activează persoane care, pe parcursul ultimului an, au fost agenți publici în cadrul entităților publice, astfel de refuzuri nu s-au înregistrat.</p>	
14.	<p>Asigurarea implementării managementului riscurilor de corupție</p>	<p>În scopul identificării permanente, evaluării și înregistrării riscurilor de corupție în Registrul instituțional al riscurilor, atât în cadrul MA, cât și în cadrul instituțiilor din subordine, a fost elaborat, aprobat și pus în aplicare ordinul Ministrului apărării nr. 318 din 14 iunie 2016 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de implementare a managementului riscurilor în cadrul Armatei Naționale, aparatului central al Ministerului Apărării și instituțiilor Ministerului Apărării.</p> <p>Regulamentul privind modul de implementare a managementului riscurilor în cadrul Armatei Naționale, aparatului central al Ministerului Apărării și instituțiilor Ministerului Apărării stabilește cerințele minime privind implementarea managementului riscurilor, care includ identificarea, evaluarea, aprecierea riscurilor și stabilirea responsabilităților, în scopul implementării unui sistem de management al riscurilor care să permită îndeplinirea obiectivelor stabilite.</p> <p>În contextul celor expuse, fiecare subdiviziune a Ministerului Apărării, împreună cu propunerile de activități care sunt incluse în planul de activitate al unității militare prezintă și riscurile inerente identificate pe segmentul său de activitate. Riscurile identificate, evaluarea, clasificarea riscurilor și reacția la risc se grupează într-un registru al riscurilor, care este revizuit cel puțin de două ori pe an.</p> <p>Este de menționat faptul că persoanele pe seama cărora a fost pusă sarcina de efectuare a unor activități de control sau audit în cadrul marilor unități, unităților militare și instituțiile Ministerului Apărării, aparatului central al Ministerului Apărării, Marelui Stat Major al Armatei Naționale, vor controla obligatoriu și prezența registrului riscurilor, precum și vor propune, după caz, includerea în registrul riscurilor a unor riscuri noi identificate în urma activităților de control sau audit.</p> <p>La verificarea modalității de implementare a managementului riscurilor, în cadrul controalelor desfășurate de către Direcția inspecție generală în cadrul entităților subordonate Ministerului Apărării, s-a constatat că unele Registre a riscurilor pentru anul 2017 nu cuprindea riscurile inerente, identificate pe segmentul său de activitate în raport cu acțiunile incluse în Planul de activitate al instituției, precum și în procesul de identificare a riscurilor nu s-a ținut cont de riscurile de corupție, identificate în procesele din cadrul structurii și respectiv nu au fost incluse în registrul riscurilor. În acest sens colaboratorii Direcției au acordat asistență metodică în vederea revizuirii registrului cu elaborarea acestuia în variantă actualizată, în conformitate cu documentele de conducere.</p>	

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse	Dificultăți/ probleme
15.	Instruirea agenților publici și a conducătorilor entităților publice cu privire la rigorile de integritate instituțională	<p>În cadrul Armatei Naționale, prevenirea corupției constituie ansamblul măsurilor realizate în scopul reducerii incidenței faptelor de corupție săvârșite de personalul militar/civil, al adoptării unui comportament integru și al creșterii încrederii angajaților și cetățenilor în instituția de apărare. O pârgie esențială în procesul de prevenire a corupției constituie activitatea de informare și instruire anticorupție.</p> <p>În perioada 11-12 iulie 2017, Direcția Inspecție Generală a Ministerului Apărării, în colaborare cu Centrul Național Anticorupție (CNA), a desfășurat ședințe de instruire în domeniul anticorupției cu participarea personalului militar și civil din garnizoana Bălți. Activitățile au avut ca scop informarea și consolidarea cunoștințelor efectivului Armatei Naționale din regiunea de nord a țării privind testarea integrității profesionale, conflictele de interese, protecția avertizorilor de integritate, regimul cadourilor simbolice oferite cu prilejul anumitor acțiuni de protocol, răspunderea pentru săvârșirea actelor de corupție și a faptelor de comportament corupțional, precum și instituirea unui mecanism eficient de colaborare operativă a autorității publice cu CNA în vederea prevenirii și descoperirii faptelor de corupție comise de personalul armatei.</p> <p>La ședințele de instruire cu genericul „Integritatea profesională a agentului public” au participat circa 200 de militari și funcționari publici din structurile militar-teritoriale din Bălți, Edineț, Soroca și Ungheni, dar și din Brigada de infanterie motorizată „Moldova”. Aceștia au fost informați despre măsurile de asigurare a integrității instituționale în baza Legii privind evaluarea integrității instituționale, cu accent pe atribuțiile angajatului și cele ale angajatorului.</p> <p>În acest sens, la data de 13 iulie 2017, pe pagina web oficială a Ministerului Apărării a fost publicat un comunicat de presă, intitulat „Instruire în domeniul anticorupției în garnizoana Bălți” (http://www.army.md/?lng=2&action=show&cat=122&obj=4471#.WgATbdR97s0). Pe rețelele de socializare ale Ministerului Apărării au fost distribuite fotografiile și informații cu privire la ședințele de instruire desfășurate în domeniul consolidării integrității.</p> <p>Pe aceeași tematică, inclusiv familiarizarea efectivului cu Legea integrității nr. 82 din 25 mai 2017, la data de 19 septembrie, în incinta Brigăzii de infanterie motorizată „Dacia”, în colaborare cu Centrul Național Anticorupție, s-a desfășurat ședințe de instruire în domeniul anticorupție, unde au participat circa 60 de militari și civili ai unității militare din garnizoana Cahul.</p> <p>În cadrul Brigăzii de infanterie motorizată „Ștefan cel Mare”, de către colaboratorii CNA, a fost desfășurată o ședință pe tematica „Standarde de consolidare a integrității instituționale”, unde au participat comandanții marilor unități și unități militare, șefii de direcții și servicii independente ale Marelui Stat Major al Armatei Naționale. Total 61 persoane.</p> <p>În perioada 11-13 septembrie, Washington DC Statele Unite al Americii, trei reprezentanți ai Armatei Naționale au participat la „Conferința de consolidare a integrității”, o activitate din cadrul Programului de consolidare a integrității în sectorul de apărare și securitate (Building Integrity Programme - BI).</p> <p>Pe durata activității s-au abordat tematici intitulate precum: impactul unei guvernări slabe și corupției ca un risc al securității; legătura dintre corupție, terorism și extremismul violent; buna guvernare și consolidarea valorilor de integritate în instituțiile de apărare; etc.</p> <p>Conferința de consolidare a integrității a oferit un forum de promovare a bunelor practici și</p>	

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse	Dificultăți/ probleme
		<p>posibilitatea analizării impactului corupției în sectorul de apărare și securitate, precum și instrumentele practice necesare în vederea fortificării integrității, transparenței și responsabilității în sectorul de apărare și securitate.</p> <p>În perioada 26-29 septembrie 2017, în incinta Ministerului Apărării, s-a desfășurat cursul „Building Integrity in Peace Support Operations”, activitate din cadrul Programului NATO de consolidare a integrității în sectorul de apărare și securitate.</p> <p>Activitatea prenotată a fost planificată și organizată de către Direcția inspecție generală în colaborare cu Secretariatul internațional NATO și desfășurată de către echipa mobilă de instruire din cadrul Centrului de pregătire a operațiunilor de menținere a păcii de la Sarajevo, Bosnia și Herțegovina. Unele ședințe au fost organizate de către experți în materie de integritate prin intermediul video conferințelor.</p> <p>Evenimentul în cauză se înscrie în șirul acțiunilor întreprinse de NATO în ceea ce privește facilitarea înțelegerii riscurilor de corupție, impactul acestora în instituțiile de apărare, precum și identificarea acțiunilor practice în vederea consolidării integrității, creșterii transparenței și îmbunătățirii responsabilității în sectorul de apărare.</p> <p>La acest curs au participat 36 de persoane, în grad de subofițeri și ofițeri până la nivelul de locotenent-colonel, materialul de lucru și discuțiile au fost asigurate în limba de stat.</p> <p>Participanți au fost instruiți, în vederea identificării și prevenirii unei varietăți de tipuri de corupție, care ar putea, într-un mod sau altul, să afecteze negativ desfășurarea cu succes a misiunilor internaționale de menținere a păcii.</p> <p>În acest sens, la data de 28 septembrie 2017, pe pagina web oficială a Ministerului Apărării a fost publicat un comunicat de presă, intitulat „Efectivul Armatei Naționale instruit în domeniul consolidării integrității în operațiuni de menținere a păcii” (http://www.army.md/?lng=2&action=show&cat=122&obj=4561#.WgAexdR97s0). Pe rețelele de socializare ale Ministerului Apărării au fost distribuite fotografiile și informații cu privire la ședințele de instruire desfășurate în domeniul consolidării integrității.</p> <p>Activitatea menționată a fost mediatizată și de către Secretariatul internațional NATO, care de asemenea a plasat un comunicat pe pagina web oficială a Programului Building Integrity (https://buildingintegrity.hq.nato.int/(X(1)S(3ldksxhsducypv002swradgu))/News.aspx?id=522015579&AspxAutoDetectCookieSupport=1).</p> <p>În perioada 10-14 iulie 2017, în incinta Centrului de pregătire a operațiunilor de menținere a păcii de la Sarajevo, Bosnia și Herțegovina, s-a desfășurat cursul privind consolidarea integrității pentru efectivul de subofițeri (Senior non-commissioned officers building integrity course), unde au participat 3 persoane, precum și în perioada 23-27 octombrie 2017, cursul „Building Integrity in Peace Support Operations”, unde au participat 5 reprezentanți ai Ministerului Apărării.</p> <p>În perioada 13-17 noiembrie 2017, în cadrul școlii NATO din Oberammergau, Germania, a fost desfășurat cursul „Defence Leadership in Building Integrity Course”, curs predestinat să integreze strategiile de reducere a corupției atât în management cât și procedurile de achiziții publice.</p> <p>La data de 20-22 noiembrie 2017, în incinta Universității Naționale de Apărare din orașul Kiev, Ucraina s-a desfășurat a treia întrunire anuală cu ocazia zilelor anticorupție „Third Annual Anti-</p>	

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse	Dificultăți/ probleme
		<p>Corruption Days”. La această activitate, din partea ministerului au participat 3 persoane.</p> <p>La 04-08 decembrie 2017, 2 persoane au participat la Cursul privind consolidarea integrității în managementul resurselor umane (Human resources management course), desfășurat în incinta Departamentului Regional de Studii pentru Managementul Resurselor de Apărare, Brașov, România.</p> <p>Totodată, în perioada 13-15 decembrie 2017, un reprezentant al Ministerului Apărării a participat la reuniunea de consolidare a integrității în sectorul de apărare și securitate la nivel de experți, care a avut loc în orașul Budva, Muntenegru. Întrunirea a fost deschisă spre participare pentru 19 țări, aliați și parteneri, care au participat în procesul de auto-evaluare privind consolidarea integrității în sectorul de apărare și securitate și a acordat oportunitatea de a reflecta asupra realizărilor la zi și de a examina ideile de dezvoltare și intensificare a Programului Building Integrity (BI) pentru viitor.</p>	
16.	Instruirea responsabililor de elaborarea proiectelor de acte legislative, normative și departamentale cu privire la evitarea riscurilor de corupție la elaborarea proiectelor	Pe parcursul perioadei de referință nu au fost organizate ședințe de instruire a responsabililor de elaborarea proiectelor de acte legislative, normative și departamentale cu privire la evitarea riscurilor de corupție la elaborarea proiectelor.	
17.	Instruirea agenților publici și a conducătorilor entităților publice cu privire la legislația evaluării integrității instituționale	<p>În cadrul Armatei Naționale, prevenirea corupției constituie ansamblul măsurilor realizate în scopul reducerii incidenței faptelor de corupție săvârșite de personalul militar/civil, al adoptării unui comportament integru și al creșterii încrederii angajaților și cetățenilor în instituția de apărare. O pârgie esențială în procesul de prevenire a corupției constituie activitatea de informare și instruire anticorupție.</p> <p>În perioada 11-12 iulie, Direcția Inspecție Generală (DIG) a Ministerului Apărării, în colaborare cu Centrul Național Anticorupție (CNA), a desfășurat ședințe de instruire în domeniul anticorupției cu participarea personalului militar și civil din garnizoana Bălți. Activitățile au avut ca scop informarea și consolidarea cunoștințelor efectivului Armatei Naționale din regiunea de nord a țării privind testarea integrității profesionale, conflictele de interese, protecția avertizorilor de integritate, regimul cadourilor simbolice oferite cu prilejul anumitor acțiuni de protocol, răspunderea pentru săvârșirea actelor de corupție și a faptelor de comportament corupțional, precum și instituirea unui mecanism eficient de colaborare operativă a autorității publice cu CNA în vederea prevenirii și descoperirii faptelor de corupție comise de personalul armatei.</p> <p>La ședințele de instruire cu genericul „Integritatea profesională a agentului public” au participat circa 200 de militari și funcționari publici din structurile militar-teritoriale din Bălți, Edineț, Soroca și Ungheni, dar și din Brigada de infanterie motorizată „Moldova”. Aceștia au fost informați despre măsurile de asigurare a integrității instituționale în baza Legii privind evaluarea integrității instituționale, cu accent pe atribuțiile angajatului și cele ale angajatorului.</p> <p>În acest sens, la data de 13 iulie 2017, pe pagina web oficială a Ministerului Apărării a fost publicat un comunicat de presă, intitulat „Instruire în domeniul anticorupție în garnizoana Bălți” (http://www.army.md/?lng=2&action=show&cat=122&obj=4471#.WgATbdR97s0). Pe rețelele de socializare ale Ministerului Apărării au fost distribuite fotografiile și informații cu privire la ședințele de instruire desfășurate în domeniul consolidării integrității.</p>	

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse	Dificultăți/ probleme
		<p>Pe aceeași tematică, inclusiv familiarizarea efectivului cu Legea integrității nr. 82 din 25 mai 2017, la data de 19 septembrie, în incinta Brigăzii de infanterie motorizată „Dacia”, în colaborare cu Centrul Național Anticorupție (CNA), s-au desfășurat ședințe de instruire în domeniul anticorupție unde au participat circa 60 de militari și civili ai unității militare din garnizoana Cahul.</p> <p>La data de 18 decembrie 2017, de către Institutul de Standardizare din Moldova a fost organizat seminarul cu tematica „Rolul standardelor în asigurarea transparenței și trasabilității activității organizațiilor din Republica Moldova”, unde a fost prezentat standardul ISO 37001 (standard care oferă organizațiilor linii directe pentru prevenirea, detectarea și combaterea corupției), principiile de bază, scopul, precum și beneficiile lui. Din cadrul Ministerului Apărării au participat 2 persoane.</p>	
18.	Instruirea conducătorilor entităților publice cu privire la managementul riscurilor de corupție și întocmirea planurilor de integritate instituțională	Pe parcursul perioadei de referință nu au fost organizate ședințe de instruire a conducătorilor entităților publice cu privire la managementul riscurilor de corupție și întocmirea planurilor de integritate instituțională.	
II. Transparență și responsabilitate în fața cetățenilor			
19.	Extinderea listei de servicii publice prestate prin intermediul platformei electronice	În anul 2017, structura responsabilă de serviciile publice prestate a întreprins măsuri metodologice și de consultare pentru continuarea procesului de identificare a serviciilor publice prestate de către structurile Ministerului Apărării. Ulterior, în conformitate cu prevederile Telegrammei Secretarului de stat al Ministerului Apărării nr. 11/813 din 28.06.2017 cu privire la evaluarea stării serviciilor publice furnizate de către structurile Ministerului Apărării, pașapoartele serviciilor publice administrative au fost identificate, reactualizate, aprobate și plasate pe pagina web oficială a Ministerului Apărării, la rubrica: Infocentru/informație utilă/documente online/lista pașapoartelor serviciilor publice, 54 de servicii publice.	
20.	Transmiterea tuturor proiectelor de acte legislative și normative pasibile de expertiză anticorupție, după definitivarea proiectelor în urma avizării, la CNA pentru efectuarea expertizei anticorupție	<p>În perioada de raportare au fost expediate în adresa CNA pentru examinare și efectuarea expertizei anticorupție, următoarele proiecte de acte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proiectul Hotărârea Guvernului „cu privire la modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 864 din 17.08.2005 cu privire la încorporarea cetățenilor”; - proiectul Legii privind siguranța traficului rutier; - proiectul Hotărârea Guvernului „pentru aprobarea Regulamentului privind modul de comercializare a tehnicii militare”; - proiectul Hotărârea Guvernului „referitor la instituirea reprezentanței militare”; - proiectul Legii privind modificarea și completarea unor acte legislative; - proiectul Hotărârea Guvernului „referitor la rezultatele încorporării”; - proiectul Hotărârea Guvernului „pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării și efectivul limită”; - proiectul Hotărârea Guvernului „cu privire la modificarea și completarea Regulamentului privind activitatea administrativ-militară”; - proiectul Hotărârea Guvernului „cu privire la activitatea reprezentanților militare ale Ministerului Apărării în economia națională”; - proiectul Hotărârea Guvernului „pentru aprobarea Regulamentului privind veniturile colectate de 	

Nr. d/o	Denumirea acțiunii	Măsurile întreprinse	Dificultăți/ probleme
		Ministerul Apărării”; - proiectul Hotărârea Guvernului „pentru modificarea anexelor 1,2 din Hotărârea Guvernului nr. 387 din 17.05.2010”; - proiectul Hotărârii de Guvern „Cu privire la aprobarea obiectivelor, cerințelor și condițiilor parteneriatului public-privat pentru construirea de locuințe și obiective de menire social-culturală” pe terenul din str. A. Lăpușneanu nr.10, mun. Bălți”; - proiectul Hotărârii de Guvern „Cu privire la legitimațiile veteranilor de război”.	
21.	Întocmirea sintezei obiecțiilor incluse în rapoartele de expertiză anticorupție pe marginea proiectelor de legi și de Hotărâri ale Guvernului și publicarea ei pe pagina web a executivului concomitent cu publicarea proiectelor transmise la Guvern spre aprobare	La moment sunt în proces proiecte de Hotărâri de Guvern, care după expunerea CNA va fi întocmită sinteza propunerilor și obiecțiilor, cu publicarea versiunii actualizate a acestora și materialele aferente pe pagina web oficială a Ministerului Apărării.	